

Deres ref.
Vår ref. 18/00403-6 / SSS
Dato 03.10.2022

Kulturdepartementet
Pb 8030 Dep
0030 OSLO

Kunstnermeldingen - innspill fra KORO

Siden 1950- og 60-tallet har staten hatt finansieringsordninger for utsmykning av statlige, fylkeskommunale og kommunale bygg. KORO ble vedtatt opprettet av Stortinget i 1976 og ble etablert året etter under navnet *Utsmykkingsfondet for nye statsbygg*. Etableringen av Utsmykkingsfondet må sees i sammenheng med Kunstneraksjonen 1974, og KORO har siden vært et viktig verktøy for den statlige kunstnerpolitikken - og en sentral oppdragsgiver for kunstnerne.

I dag forvalter KORO tre kunstordninger som gir inntekter, oppdrag og utviklingsmuligheter til et stort antall aktører på kunstfeltet. Som innspill til kunstnermeldingen vil vi kort nevne fem aktuelle momenter på KORO's arbeidsfelt med relevans for kunstnerøkonomien, den statlige kunstnerpolitikken og feltet som helhet.

1. *Kunstordningen for statlige nybygg har færre brukere enn før*

De siste tiårene er statens forpliktelser overfor Kunstordningen for statlige nybygg, som er regulert i Kongelig resolusjon, redusert. Posten, Bane NOR, Telenor, Avinor mfl. er i dag selskaper som ikke omfattes av Kongelig resolusjon, og som heller ikke bruker ordningen. Det samme gjelder eiendomsfirmaet Entra, som tidligere var en statseid byggherre på lik linje med Statsbygg. Sykehusbygg er heller ikke forpliktet på ordningen. Det er gode grunner til å se på den langsiktige utviklingen av porteføljen på statlig ordning i et kulturpolitisk og kunstnerpolitisk perspektiv, og på hvordan kulturpolitiske forpliktelser som har vært knyttet til statlig byggevirksomhet, kan videreutvikles i fremtiden.

2. *LES-ordningen bør styrkes om statlig byggevirksomhet blir redusert*

De siste årene har den statlige byggeaktiviteten vært høy. Dette har gjort at KORO har kunnet fylle samfunnsoppdraget på en god måte og opprettholde sine oppdrag til kunstfeltet, til tross for at antall brukere av ordningen har gått ned, ref pkt 1.

Det er nå grunn til å anta at den statlige byggevirksomheten vil avta i årene som kommer, noe som vil innebære mindre oppdrag og midler til feltet over statlig ordning. En annen konsekvens vil være at stadig flere statlige virksomheter vil være lokalisert i enten eldre eller eldre lokaler med mindre tilgang til ny kunst.

Postadresse
Postboks 6994
St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresse
Victoria terrasse 11
(inngang Løkkeveien)
0251 Oslo

E-post
sss@koro.no
post@koro.no
www.koro.no

Telefon
+47 996 11 202
+47 22 99 11 99

Organisasjonsnummer
Drift: 974 778 998
Fond: 992 462 744

Slike virksomheter kan i dag søke KORO's LES-ordning (Kunstordningen for leide og eldre statsbygg), som i motsetning til den automatiske kunstordningen for statlige nybygg er en søkbar ordning med midler bevilget over Kulturdepartementets budsjett. Ordningen er i dag beskjeden (3 MNOK per år). En langsiktig styrking av LES kan være et godt tiltak for å opprettholde produksjonen av kunst for offentligheten, og for å videreføre statlige oppdrag for kunstfeltet. Ordningen har stor treffsikkerhet og lave administrasjonskostnader. Målet bør være at alle statlige virksomheter i eldre eller leide lokaler som ønsker kunst i sine lokaler, kan kvalifisere seg for ordningen.

3. *KORO's lokalsamfunnsordning (LOK) som kunstpolitisk verktøy*

En betydelig andel av de større statlige nybyggene realiseres i Oslo og i andre større byer, og en tilsvarende andel av kunstavsetningen for nybygg kanaliseres derfor dit. Samtidig representerer KORO en viktig støttespiller for kommuner og fylkeskommuner over hele landet, både som faglig rådgiver i prosesser og som tilskuddspart over LOK-ordningen (Lokalsamfunnsordningen).

Også LOK-ordningen har lave administrasjonskostnader og stimulerer til oppdrag og inntekter for kunstnere over hele landet. LOK-ordningen treffer bredt, og er samtidig et treffsikkert verktøy for å stimulere økonomien i kunstfeltet. Tilskudd fra LOK åpner for kunstsamarbeid og kunstoppdrag utenfor de statlige kunstordningene.

4. *KORO som kunstfaglig rådgiver for fylker og kommuner bidrar til flere oppdrag for kunstnere*

Ved å bistå kommuner og fylkeskommuner i etableringen av kunstordninger, utarbeidelse av kunstplaner, kontraktsinngåelse med lokale kunstnere og kunstkonsulenter mv., bidrar KORO til at kunstnere får oppdrag også hos andre offentlige oppdragsgivere enn staten. Særlig er det en voksende etterspørsel etter KORO som rådgiver i langsiktige steds- og byutviklingsprosesser. Også på dette feltet er det et mål om at både private aktører og andre ikke-statlige instanser skal generere oppdrag for kunstfeltet og være profesjonelle oppdragsgivere for den enkelte kunstner.

5. *Viktigheten av formidling. Den offentlige kunstens relevans.*

KORO driver i dag et omfattende formidlings- og forankringsarbeid overfor mottakerne av ny kunst. KORO formidler også prosjekter, enkeltverk og en omfattende landsdekkende samling for en større offentlighet. De positive kulturpolitiske målene for denne delen av KORO's oppdrag er spisset i tildelingsbrevene fra Kulturdepartementet de siste årene, ikke minst når det gjelder mangfolds- og inkluderingsarbeid.

Formidlings- og forankringsarbeid øker kunstens relevans for mottakerne, og har også som mål å styrke allmennhetens interesse for kunst. Kunst i offentlig rom har potensial til å skape interesse og forståelse for ytringer og flerstemmighet, og er en investering i et samfunn bygget på mangfold og sunt ytringsklima. Formidlingsarbeidet som gjøres av aktører på feltet, som KORO, de regionale kunstsentrene, kommuner og fylker, bidrar også til å gjøre kunsten og kunstnerne synlige i samfunnsdebatten.

Kunst i offentlige rom har et annet og større nedslagsfelt i befolkningen enn kunstinstitusjonene. De mange mulighetene som ligger i styrket formidling på denne delen av kunstfeltet, også for kunstnerne selv, bør løftes når premissene for fremtidens kunstnerpolitikk blir lagt.

Vennlig hilsen

Sigurd Sverdrup Sandmo
direktør

Dokumentet er godkjent elektronisk

